

Transparența Fondurilor Europene în România

Comentarii și argumente din cadrul dezbaterii

Vineri, 27 Iunie 2008 Agenția de Monitorizare a Presei (AMP), în parteneriat cu Asociația Pro Democrația (APD) și Centrul Român pentru Jurnalism de Investigație (CRJI), au organizat dezbaterile de lansare a raportului "Transparența fondurilor europene în România 2008. De la problematica fondurilor de pre-aderare la cea a fondurilor de post-aderare", moderată de Cristian Pîrvulescu, președintele APD.

Participanții au reprezentat instituții publice cu atribuții în domeniu:

- ❖ Autoritatea Națională pentru Cercetarea Științifică (ANCS)
- ❖ Agenția pentru Dezvoltare Regională București Ilfov (ADRBI)
- ❖ Delegația Comisiei Europene
- ❖ Departamentul pentru Luptă Antifraudă (DLAF)
- ❖ Ministerul Comunicațiilor și Tehnologiei - Organismul intermediar pentru promovarea societății informaționale
- ❖ Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Locuințelor (MDLPL)
- ❖ Ministerul Transporturilor
- ❖ Ministerul Economiei și Comerțului – Autoritatea de management pentru Programul Operațional Sectorial Creșterea Competitivității Economice (MEF-AM POS CCE)
- ❖ Ministerul pentru IMM, Comerț, Turism și Profesii Liberale (MIMMCTPL)
- ❖ Ministerul Internelor și Reformei Administrative (MIRA)
- ❖ Ministerul Mediului și Dezvoltării Durabile (MMDD)

Au participat de asemenea următoarele organizații neguvernamentale :

- ❖ Asociația Epsilon III
- ❖ Asociația Națională a Birourilor de Consiliere pentru Cetățeni (ANBCC)
- ❖ Centrul de Resurse pentru participare publică (CeRe)
- ❖ Fundația PACT
- ❖ Fundația Soroș România
- ❖ Institutul de Politici Publice (IPP)

Prezenți din partea presei au fost reprezentanți ai instituțiilor HotNews.ro și Televiziunea Română.

Raportul prezentat de către Paul Chioveanu, coordonatorul Departamentului de Bună Guvernare al AMP și de către Ionuț Codreanu, coordonator proiecte la AMP, s-a bazat pe o cercetare de tip focus-grup și pe o analiză mass-media.

Ulterior prezentării raportului, dezbaterile s-au canalizat către temele prezentate în continuare.

I. Nevoia de a sublinia și realizările

Corina Badea (DLAF) a subliniat faptul că nu se aduc deloc în atenție părțile pozitive privind utilizarea fondurilor europene. Ea l-a citat pe Siim Kallas (comisarul European Anti-Fraudă) care se declara încântat de transparența dovedită de România privind folosirea acestor fonduri.

Oana Preda (CERE) a susținut acest aspect, însă a pus în vedere existența unor probleme în funcționarea sistemului de administrare a fondurilor europene, rezolvarea lor fiind prioritară în acest moment.

II. Informarea deficitară a beneficiarilor

Comunicarea reprezintă o problemă foarte importantă. Toți cei prezenți au fost de acord cu faptul că trebuie să se acorde o atenție sporită acestui demers.

Simona Panduru (IPP) a spus că pentru un grad mare de absorbție trebuie să se lucreze la comunicarea cu beneficiarii, care nu au de unde să se informeze. Ea a considerat site-urile din domeniu neprietenoase și a fost de părere că acestea nu înlesnesc o comunicare eficientă.

Legat de procedurile greoaie și complicate pe care beneficiarii trebuie să le ia în considerare, Doina Iliescu (MMDD) a spus că acestea nu sunt greoaie și ajută la parcurgerea corectă a etapelor, că sistemul este confortabil și respectă atât legislația României cât și setul de reguli impus de comisia Uniunii Europene.

Georgeta Terciu (MDLPL) a blamat lipsa de interes a beneficiarilor. Domnia sa a dat exemplul unor sesiuni de informare desfașurate anul trecut, organizate de MDLPL. A adăugat că au fost lansate foarte multe invitații de acest gen dar au venit foarte puțini beneficiari; au fost distribuite și broșuri cu explicații aceștia trebuind să facă doar minimum de efort pentru a le citi.

Roxana Neșa (MDLPL), legat de procedeele și etapele ce trebuie parcurse de beneficiari, a afirmat că a răspuns la toate mailurile și scrisorile pe care le-au primit, uneori chiar și în cazuri în care termenul pentru întrebări expirase.

III. Atitudinea presei

Corina Badea (DLAF) a subliniat necesitatea unor critici constructive în presă și a unei mai bune cunoașteri a problematicii fondurilor europene de către jurnaliști.

Georgeta Terciu a sprijinit această afirmație spunând că presa nu dorește să informeze beneficiarii, ci caută doar scandalurile. Ea a dat exemplul unei conferințe de presă organizate de MDLPL, la care au participat foarte puțini jurnaliști. Lipsa lor la eveniment nu a fost motivată, aceștia spunând că acest subiect nu există pentru ei. Au fost organizate mai multe sesiuni de informare a jurnaliștilor, însă fără un rezultat consistent.

Doina Iliescu a accentuat ideea spunând ca presa ar trebui să vorbească despre realități de succes, nu despre povești de succes și că presa nu vorbește despre problemele din acest sistem, iar limbajul tehnic trebuie învățat.

Attila Biro (HotNews.ro) a venit cu un contrargument, exemplificând o situație în care a dat peste reprezentanți de la ADR-uri care nu au știut să-i explice termeni de bun simț. El a susținut faptul că informațiile din partea autorităților sunt foarte tehnice și greu de pus în presă într-o formă inteligibilă pentru cât mai mulți. Reprezentantul HotNews a formulat și o sugestie pentru o mai bună instruire a jurnaliștilor în materie de termeni tehnici și limbaj specific: organizarea unui training asemănător celui organizat de Ministerul Apărării pentru jurnaliști. Răspunsul din partea instituțiilor publice, la această propunere, a fost acela că așa ceva este cu neputință din lipsă de fonduri și imposibilitatea de a permite jurnaliștilor accesul la documente și proceduri.

Tot Attila Biro a atras atenția asupra faptului că imaginea de țara coruptă, ce și-a creat-o România, influențează în mod negativ atragerea de fonduri, sporind neîncrederea Uniunii Europene în acordarea acestora.

Lucian Branea (Asociația Epsilon III) a considerat că se face o anumită confuzie între transparența față de OLAF și transparența față de public.

IV. Incapacitatea administrativă

Deși reprezentatul presei, Attila Biro, a contestat pregătirea oamenilor din instituții ce răspund de informarea jurnaliștilor, Doina Iliescu (MDLPL) a spus că în instituția pe care ea o reprezintă există oameni foarte bine pregătiți, în stare să facă față problemelor ce pot apărea.

Corina Badea (DLAF) argumentează afirmând că autoritățile sunt crispatе și vigilente deoarece riscul de pierdere a banilor este foarte mare. Concluzia sa a fost că fondurile europene sunt o provocare și l-a citat pe Mugur Isărescu : “Provocarea mare este de a scrie proiecte”.